

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS ATTINKANČIOS VIETOVĖS „NEMUNĖLIO VIDURUPIS“ (LTBIR0003) DALIES APSAUGOS ĮVERTINIMO ATASKAITA

2021 m. gruodžio d.
Vilnius

1. Bendra Vietovės ar jos dalies apžvalga ir teisinis statusas.

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkanti vietovė „Nemunėlio vidurupis“ (toliau – Vietovė) yra šiaurinėje Lietuvos dalyje, Panevėžio apskrityje, Biržų rajono savivaldybės teritorijoje. Dalį Vietovės apima Nemunėlio-Apaščios valstybinis geologinis draustinis. Vietovės dalis (toliau – Vietovės dalis) nepatenkanti į draustinį susideda iš daugelio fragmentų ir užima 202,1 ha plotą. Vietovės dalis patenka į 1 lentelėje nurodytus Lietuvos administracinio suskirstymo vienetus.

1 lentelė. Vietovės dalies išsidėstymas Lietuvos administracinio suskirstymo vienetuose

Apskritis	Savivaldybė	Seniūnija	Gyvenama vietovė
Panevėžio	Biržų raj.	Nemunėlio Radviliškio	Aspariškių k., Bliūdžių k., Dauguviečių vs., Germaniškių k., Igaunių vs., Jasiškių k., Juljanavos k., Kukulių k., Kuldūnų k., Kuokaviečių k., Leitiškių k., Ločerų k., Lujėnų II k., Muoriškių k., Nemunėlio k., Nemunėlio Radviliškio k., Nemunėlio Radviliškio mstl., Parupės k., Pučiakalnės k., Pundurių k., Putrinės k., Rigmantiškių k., Rumbų vs., Sandariškių k., Slimaniškių k., Smaltiškių k., Straugalių k., Strelniekų vs., Šidliškių k., Tabokinės k., Totorkalnio k., Upės Sėtos vs., Velykionių k., Zabiškių k.
		Pačeriaukštės	Didžiosios Panemunės k., Kuprėnų k., Mažosios Panemunės vs., Pakalniečių k., Smilgelių k., Žvejotgalos k.
		Parovėjos	Gailių k.

Centrinio taško geografinės koordinatės (LKS-94 koordinačių sistemoje): x 555831, y 6257256.

2. Vietovės ar jos dalies biologinės ypatybės, natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugos ir tvarkymo reikalavimai.

Išskirtinę Vietovės dalies gamtinę vertę sudaro 5 tipų Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos gamtinės buveinės: 6210, *Stepinės pievos* (1,91 ha); 6430, *Eutrofiniai aukštieji žolynai* (4,38 ha); 6450, *Aliuvinės pievos* (2,5 ha); 6510, *Šienaujamos mezofitų pievos* (6,27 ha); 9180, *Griovų ir šlaitų miškai* (22 ha). Šios buveinės apsaugos ir tvarkymo reikalavimai nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 patvirtintų Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų I priedo 17, 18 ir 25 punktuose.

Vietovės dalyje aptinkamos EB svarbos saugomos rūšys, kurios įrašytos į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos II priedą: ovalioji geldutė (*Unio crassus*) (80,02 ha) ir ūdra (*Lutra lutra*) (92,44 ha). Šių rūšių buveinių apsaugos ir tvarkymo reikalavimai nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 patvirtintų Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų I priedo 37 ir 63 punktuose

3. Vietovės ar jos dalies žemės ir gamtos išteklių nuosavybė ir naudojimas.

Vietovės dalis apima Nemunėlio ir Apaščios upių ir jų slėnių dalis. Visos EB svarbos saugomos rūšys išsikūrę vandens telkiniuose ir jų apsaugos zonose bei juostose, jose galioja specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Vietovės dalies pievų buveinės išsikūrę tiek valstybei nuosavybės teise priklausančioje, tiek privačios nuosavybės žemėje. Nemažoje dalyje (9,84 ha) Vietovės dalies pievų buveinių galioja specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Didžioji dalis Vietovės dalies miškų priskiriama IIA grupės ekosistemų apsaugos miškams, kurie nuosavybės teise priklauso valstybei, arba yra privačios nuosavybės.

4. Faktinės ir potencialios grėsmės EB svarbos rūšims ir natūralioms buveinėms.

Natūralios ir dirbtinės patvankos; vandens lygio svyravimai; vandens tarša; upės vagos tvarkymo darbai, upės pakrančių pokyčiai; vandens turizmas, rekreacija; žvejyba; žemės ūkio kultūrų auginimo būdų pokyčiai sausumos buveinėse; šienavimo ir ganymo pievose nutraukimas; rūšių sudėties pokyčiai (sukcesija); tarprūšinė konkurencija; pievų buveinių vertimas dirbamais laukais; įvairaus tipo kirtimų vykdymas miškų buveinėse; invazinių rūšių plitimas.

5. Vietovėje ar jos dalyje taikomų teisės aktų, teritorijų planavimo dokumentų, ūkinės veiklos planų ir projektų bei sutarčių nuostatos, kurios sumažina ar pašalina grėsmes.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, kurio VI skyriaus 3 skirsnio 95 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos miško žemėje, 4 skirsnio 96 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos natūraliose pievose ir ganyklose bei 6–8 skirsnių 98–100 straipsniuose nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos paviršiniuose vandens telkiniuose, jų apsaugos zonose ir apsaugos juostose ir 9 skirsnio 97 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos pelkėse ir šaltinyuose. Šiuose straipsniuose nurodyti draudimai užtikrina dalies Vietovės dalyje aptinkamų EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių apsaugą.

Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, kurio 3 straipsnio 1 dalies 3 punktą bei 11 straipsnio 8 dalis reglamentuoja, kad bet kokie projektai dėl planuojamos ūkinės veiklos būtų įvertinti Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo nustatyta tvarka, įvertinant ar numatoma veikla gali daryti reikšmingą poveikį „Natura 2000“ teritorijoje saugomoms gamtinėms vertybėms.

Biržų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo, patvirtinto Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T-153, sprendinių detalizavime „6.1. Gamtinio karkaso formavimas“ Vietovės dalis priskiriama regioninę svarbą turinčiam Nemunėlio migracijos koridoriui. Pagal Saugomų teritorijų įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 3 punktą, migracijos koridoriai, tai slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis

vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija. Tai atitinka Saugomų teritorijų įstatymo 22 straipsnio 4 dalį, kurioje pabrėžiama kad biologinės įvairovės apsaugai gamtinio karkaso teritorijose gali būti išskiriamas ekologinis tinklas, jungiantis didžiausią bioekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijos koridorius. Išskiriant gamtinį karkasą, atsižvelgiama į būtinybę užtikrinti „Natura 2000“ tinklo ekologinį vientisumą, sukuriant ar išsaugant kraštovaizdžio elementus, kurie būtų svarbūs laukinei faunai ir florai.

6. Rekomendacija dėl BAST statuso suteikimo.

Kadangi Vietovė yra nepakankamai apsaugota ir nepasižymi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24¹ straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytomis sąlygomis, siūlome Vietovėje „Nemunėlio vidurupis“ (kodas LTBIR0003) buveinių apsaugai svarbios teritorijos laikinai nenustatyti. Reikalinga parengti Vietovės gamtotvarkos planą, kuriame būtų numatomi ir pagal kurį atliekami reikiamos apsaugos vietovei suteikimo veiksmai.

PRIDEDAMA. Siūlomo tvirtinti BAST ribų žemėlapis (nuoroda parsisiųsti – <https://vitcvstt.sharepoint.com/:f:/s/VSTTviesaduomenuprieiga/EqLIdkkgq4dMmufFvJ4p7jgBtqtWyGTXgQwPRAJ634b-PA?e=ky6Ro9>).

Direktorius

Albertas Stanislovaitis

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS VIETOVĖS „NEMUNĖLIO VIDURUPIS“ (LTBIR0003) DALIES APSAUGOS ĮVERTINIMO ATASKAITA
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-12-31 Nr. B2-113
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ALBERTAS STANISLOVAITIS, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-31 08:08:12
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-12-31 08:08:25
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-01-09 - 2022-01-08
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	VSTT RAŠTINĖ
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-31 13:34:54
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2022-01-28 09:40:20
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-01-28 atspausdino VSTT RAŠTINĖ
Paieškos nuoroda	